

KUNST school DAG

Verslag

17 MAART

2006

KUNST school DAG

2 ORGANISATIE EN PARTNERS

3 INHOUDSOPGAVE

5	Inleiding
7	Kunstschooldag 2006
8	Locaties 2006
18	Enquête
20	Enquête leerlingen
23	Enquête leraren / begeleiders
28	Tot slot

Inleiding

Vrijdag 17 maart jl. Ruim 7000 leerlingen van groep 8 van de Amsterdamse basisscholen reisden kriskras door Amsterdam. Van museum naar concert, van theater naar film en van workshop naar tentoonstelling. Hoeveel leerlingen zijn de afgelopen bijna twintig jaar niet via de jaarlijkse Kunstschooldag in aanraking gekomen met kunst en cultuur? Bij elkaar opgeteld betraden meer dan 120.000 Amsterdamse kinderen toen ze in groep acht zaten een aantal van de vele Amsterdamse kunstinstellingen.

Bijna vijftig instellingen werkten dit jaar mee aan de Kunstschooldag. Van buurttheaters tot de Rijksmuseum, van het Amsterdams Marionetten Theater tot het Concertgebouw. Allemaal presenteerden zij een fraai visitekaartje voor wat zij het hele jaar door programmeren en bieden. Zo speelde Nedpho Go ! in de Beurs van Berlage. Tropenmuseum toonde De Goden Verzoeken. In Paradiso stond GIO. In de Pepsi Stage stond Magic Unlimited, ook wel bekend als Oscar, Renzo en Mara.

De Kunstschooldag is alleen maar mogelijk dankzij de structurele steun van de wethouder Kunst en Cultuur van de Gemeente Amsterdam en alle deelraden. Maar ook de medewerking van alle kunstinstellingen, artiesten en kunstenaars is onontbeerlijk, net als inzet van de tientallen vrijwilligers. Het Gemeentevervoerbedrijf Amsterdam maakt het daarbij mogelijk dat de leerlingen gratis door Amsterdam konden reizen. Misschien wel het allerbelangrijkste is de inzet van de leerkrachten en de ouders/begeleiders. Met hun enthousiasme motiveren zij de Amsterdamse kinderen en wijzen ze de weg naar de theaters, concertzalen en musea.

Om inzicht te krijgen in hoe zij én de kinderen zelf de Kunstschooldag ervaren en waarderen houdt de Stichting JAM ieder jaar een enquête onder alle deelnemers. Dit verslag is daarvan het resultaat. Zodat alle medewerkers op weg kunnen gaan naar een nóg betere Kunstschooldag. Volgend jaar, op vrijdag 16 maart 2007.

www.kunstschooldag.nl

DEELNAME	2006	2005	2004	2003
Totaal aantal groepen	480	469	470	411
Aantal deelnemende scholen	204	204	195	185
Waarvan speciaal onderwijs	26	24	22	25
Totaal aantal leerlingen	6271	6385	6487	6164
Totaal aantal leerkrachten/begeleiders	923	944	927	834
Aantal deelnemende kunstinstellingen	51	52	49	48
Aantal voorstellingen, concerten en museumbezoeken	127	138	116	109

Kunstschooldag 2006

Hannah Belliot, de Amsterdamse wethouder voor Zorg en Cultuur, opende vrijdag 17 maart om 10.00 uur in het Muziekgebouw aan 't IJ de Kunstschooldag 2006. Op dat moment stonden en zaten in heel Amsterdam zo'n 7000 leerlingen al klaar voor hun eerste concert, voorstelling of tentoonstelling. Zij dienden vervolgens om 12.00 en 14.00 uur bij de volgende kunstinstelling aanwezig te zijn. Tram, bus en metro waren voor hun die dag gratis.

Het doel van de Kunstschooldag is om de leerlingen van groep acht van de Amsterdamse basisscholen kennis te laten maken met het grote aanbod van kunst en cultuur in Amsterdam.

Sjakoo en de kunstroofdag

De leerlingen kregen het boek 'Sjakoo en de kunstroofdag', speciaal voor de Kunstschooldag geschreven door Dick van den Heuvel. Het boek is een spannend verhaal over de volksjongen Sjakoo en laat zich tevens lezen als een geschiedenisboekje over de cultuur van de stad Amsterdam.

Wie maakt de Kunstschooldag mogelijk?

Kunstschooldag wordt mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam – Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling en door de Stadsdelen Amsterdam-Noord, Bos en Lommer, Centrum, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Oost/Watergraafmeer, Osdorp, Oud Zuid, Oud-West, Slotervaart, Westerpark, Zeeburg, ZuiderAmstel en Zuidoost. De dag wordt mede mogelijk gemaakt door Gemeentevervoerbedrijf Amsterdam. Alle instellingen openen gratis hun deuren en bieden kosteloos een speciaal programma aan. De Kunstschooldag wordt georganiseerd door Stichting JAM en wordt daarbij terzijde gestaan door tientallen enthousiaste vrijwilligers en is een stageproject van ROC ASA.

Allard Pierson Museum

Een speurtocht met raadsels

De oplossingen van de raadsels vonden de leerlingen in het hele museum. Een goed antwoord leverde een vertelling op van een herder, archeoloog of Egyptische god.

"Ik ben geïnteresseerd in het oude Griekenland, Egypte en Rome dus dit was echt leuk!"

Amsterdams Historisch Museum

Rondlopen in de geschiedenis van Amsterdam

De leerlingen kregen een rondleiding door een gedeelte van het museum. Een kennismaking met de historie van de stad waarin zij wonen.

"Ik vond het heel leuk om iets van heel vroeger te weten van amsterdam"

Amsterdams Marionetten Theater

De Toverfluit – opera met marionetten Mozart's Zauberflöte gespeeld door zes poppenspelers, een voorstelling van opera en marionettentheater tegelijk.

"Het was behoorlijk saai! Alleen toen we mochten kijken hoe ze de poppen bewogen, dat was best wel geinig!"

De Balie

Amnesty International Film Festival

Leerlingen zagen de documentaire 'Vandaag is net als gisteren' van Lotje Ijzermans, over het meisje Lara die al zes jaar wacht op een verblijfsvergunning. Zo wel Lara als Lotje waren bij de vertoning aanwezig.

"Ik vond het heel erg mooi, want dan kunnen de kinderen zien hoe goed wij het hebben, bijvoorbeeld dat meisje, ze is 3 keer verhuisd en welk kind wil dat nou!"

Bellevue Grote zaal

Spannend! Capoeira!

Een spannende mix van gevechtkunst en dans, geïnspireerd op de zelfverdedigingstechnieken van Afrikaanse slaven in Brazilië.

"Ik vond het leuk, want ze deden vette dingen zoals salto's. Eerst deden ze het langzaam, maar later ging het wat sneller."

Bellevue Grote zaal

Dansgroep Kristina de Châtel danst Concave

Drie mannen en drie vrouwen speelden een moderne dans-voorstelling over gevangen zitten en vrijheid.

"Eindelijk iets waar je kon zitten. Maar het was vreemde muziek en ik vond de bollen wel leuk, maar omdat het een repetitie was, was het best wel saai."

Betty Asphalt Complex

Bakker & Co speelt Onder Naast en Boven Een hilarische, muzikale voorstelling over het wonen in een grote stad, met burens onder, naast en boven je.

"Ik vond dit een beetje saai."

Beurs van Berlage (Amvestzaal)

NedPhO GO! presenteert Lawaai in de Beurs!

Vier slagwerkers van het Nederlands Philharmonisch Orkest gaven een luidruchtig concert waarbij de kinderen niet stil konden zitten en soms zelfs mee mochten doen.

"Het was daar leuk want ik zag veel vrienden van mij. De mensen die speelden deden het hartstikke goed, want ze hielden ons in spanning. Dat is pas goed leuk."

Binhuis

Ritmes en grooves van Fra Fra Sound De Surinaams-Caribische band Fra Fra Sound, voor de Kunstschooldag aangevuld met jazz-zangeres Denise Jannah, speelden jazz, kaseko en Afrikaanse ritmes.

"Ik vond dit nou niet zo leuk! Het was wel mooi gezongen! Maar ik vond het verder een beetje saai. Ik hou niet zo van dat soort muziek."

Boekmanzaal

Marokkaans en meer met Orchestra Zoubair

De leerlingen luisterden en dansten op de vele stijlen van de achtkoppige band: van traditionele muziek uit Egypte en Marokko tot aan raï.

"Echt vet !!! Wij waren de enige school die echt los ging!!!"

"Het was nogal interessant om van de Marokkaanse cultuur te leren."

Bijbels Museum

Verhalen op zolder

Aan de hand van de verhalen van de kinderen Yoram, Karin en Mehmet maakten de leerlingen kennis met het jodendom, het christendom en de islam.

"We hadden niet genoeg tijd om alles af te maken."

"Beetje leuk, duurde veel te lang."

Compagnietheater

Ga je mee naar Griekenland?

De Griekse Soula Notos nam in de voorstelling 'Heimwee' de kinderen mee naar haar moederland.

"Het was een leuk toneelstuk. Ze praatte echt Grieks (kon er niks van verstaan). Het ging over haar echte leven van vroeger. Het was leuk uitgebeeld en iedereen zat aandachtig te kijken, ze vertelde het goed en daarom krijgt het van mij een 8!"

Concertgebouw**BLIK van Brisk – film en concert in één**

Vijf componisten van verschillende culturele afkomst schreven ieder een stuk van vijf minuten voor het blokfluitensemble Brisk. Vijf filmmakers maakten daar filmpjes bij.

“Ik vond het vrij kinderachtig en de film niks aan.”

DNA**Theater maken – spannend en leuk!**

Een docent van de multiculturele theatergroep De Nieuw Amsterdam gaf een workshop.

“Troep saai. Het is meer voor kinderen die wat willen leren.”

“Het was erg leuk en spannend!!!”

Doelenzaal**Dance4ever met Het International Danstheater**

De tien jonge dansers van het Internationaal Danstheater voor de Jeugd lieten de kinderen zien waarom iedereen op de wereld danst, van tango tot hiphop.

“Ik vond de dansen uit verschillende culturen erg leuk de chinese dans was mooi en die achter het doek.”

Energetic A**Een museum van Energie**

Electriciteit, daar draait het om tijdens de rondleiding door dit museum. Van oude radio's, tv's en broodroosters tot aan liften en aggregaten en de raceauto op zonne-energie Nuna.

“Eerst vond ik het heel saai, maar toen we naar de liften kwamen werd het leuker. Ik vond de leukste de elektrische bol waar je haar statisch van wordt. Bijna iedereen kreeg daar een schok van.”

De Engelenbak**Open Bak Speciaal**

De leerlingen maakten door korte optredens kennis met het fenomeen Open Bak: het wekelijks open podium voor zangers, dansers of acteurs in spé.

“Het was heel erg grappig en leuk. En het hele publiek mocht meedoen. Dat was echt gewoon het leukste van de dag wat ik bezocht heb.”

Felix Meritis**NSJO – klassiek met twee jonge solisten**

Het Nederlands Jeugd Strijkorkest bestaat uit jonge violisten en cellisten tussen circa 13 en 20 jaar. Twee solisten speelden werk van Paul Hindemith.

“Klassieke muziek is niet echt iets voor kinderen van mijn leeftijd.”

“Ik vond het heel erg leuk om te zien dat zulke jonge kinderen zo goed kunnen spelen.”

Fijnhouttheater**De Bestorming van het Fijnhouttheater**

Leerlingen van de derde klas vmbo van het Berlage Lyceum speelden voor de achtste groepers de voorstelling ‘De Bestorming van het Fijnhouttheater’.

“Het was heel kort maar wel leuk.”

“Ik vond dat ze beter het filmpje van vorig jaar hadden kunnen weglaten en dat ze dan het hele toneelstuk konden laten zien. Wel erg leuk!”

Filmmuseum**Kijk eens naar de Toverlantaarn**

De kinderen maakten kennis met de toverlantaarn, de voorloper van de filmprojector. Vervolgens maakten zij zelf plaatjes die met de toverlantaarn vertoond konden worden.

“Dit vond ik heel leuk. Vooral omdat je zelf veel leuke dingen kon maken en de voorstelling was heel grappig.”

Frascati**Prins Sjarkan en Prinses Doniazad**

Martijn Apituley vertelt het oude Molukse liefdesdrama over de prins en de prinses.

“Het was een spannend verhaal. Ik had echt een film in mijn hoofd. Het was ook een beetje lang.”

Van Gogh Museum**Aardappeleters en Zonnebloemen**

Aan de hand van de beroemde schilderijen van Van Gogh werd de kinderen

verteld over schildertechnieken, kleuren en compositie.

“Mooie schilderijen, goede bewaking en mooie kaarten te koop. Maar ze geven geen rondleidingen, dat was niet leuk. Maar je kreeg wel een cassette recorder om naar de verhalen van de schilderijen te luisteren.”

Hermitage**Pelgrimsschatten uit het land tussen Byzantium en Jeruzalem**

De leerlingen maakten kennis met de collectie door pelgrims uit het Heilige Land meegenomen iconen, beelden en bewerkte houten kruizen.

“De vrouw ging teveel praten om uit te leggen en er waren niet zoveel schilderijen.”

“Ik vond de beelden leuk om te zien. De schilderijen in het begin vond ik een beetje saai.”

Joods Historisch Museum**Op zoek naar raadselachtige voorwerpen**

De kinderen kregen een vreemd voorwerp in handen dat een rol speelt in de joodse traditie en gingen in het museum op zoek naar de betekenis en het gebruik ervan.

“Het was heel leuk om allemaal dingen op te zoeken die met het jodendom te maken hebben. Het had wel langer mogen duren.”

Kampina Theater**De streken van Rembrandt**

De groep Twee Violen en een Bas voerde de kinderen met muziek en verhalen mee naar de tijd van Rembrandt.

"De muziek was mooi het was interessant om iets over Rembrandt te horen, maar soms was het een beetje saai."

Klankspeeltuin in het Muziekgebouw aan 't IJ**Spelen met geluid**

Met bijzondere muziekmachines, installaties en computers konden de kinderen zelf muziek maken en zich componist wanen.

"Het was erg leuk, want je maakte geluid op een discovloer en dan was iemand een dirigent. Of bij een soort van ruimteschip, daar kon je knopjes indrukken. Je kreeg van de dirigent de orders."

Melkweg Oude Zaal**Pop met Karmakonga**

De kinderen luisterden en dansten op de exotische, muzikale mix van reggae, funk, r&b, dance, roots en pop van de zes leden van Karmakonga.

"Het begon wel grappig met een dj en muziek, disco enz. Maar toen de band kwam viel het een beetje tegen want we waren van tevoren met die disco ook een beetje lekker gemaakt."

"Ik vond het heel leuk maar een bekende artiest was veel leuker geweest."

Melkweg The Max**Urban to the Max**

De stichting GRAP presenteerde de band Dynasty Family en de MC's Robian, Paytax en Chico die een freestyle deden op woorden uit het publiek.

"Het was keihard!!!! we hadden erg veel zin in en we dansten echt mee het waren leuke jongens. Dynasty willen we nog een keer zien. Melkweg was het hardst waar we waren geweest."

Montevideo**Kunst op beeld**

De leerlingen zagen wat mediakunst inhoudt: kunstwerken op beeldschermen, gemaakt met video en computer.

"Ik vond het mooi leuk en erg grappig en de kunstenaars zijn erg kunstzinnig, maar boven was het niet zo leuk."

Muiderpoorttheater**Hands Up met Lejo**

Lejo toverde met ogen en handen verhalen vol rare wezentjes tevoorschijn, met muziek van Mozart tot house.

"Het lijkt kinderachtig maar als je er eenmaal inzit is het toch wel leuk. En daarna bij het uitleggen hoe je dat met je vingers doet, is het toch leuk om te zien dat het niet makkelijk is."

Muziekgebouw aan 't IJ

Nieuwe Canadese muziek in een nieuw gebouw

Het Nouvel Ensemble Moderne speelde nieuwe moderne klassieke muziek van jonge componisten.

"Ik vond de muziek wel mooi maar ik vond wel dat het niet iets is voor kinderen van groep 8. Ik vind het meer voor oudere mensen!"

NFTA

(Nederlandse Film en Televisie Academie) Hoe maak je een film?

Een oud-student vertelde over hoe je een film maakt en liet aansluitend o.a. drie NFTA-films zien: 'Nasi', 'Hold the Line' en 'Nina en Jelle'.

"Ik vond de reclames wel leuk en de rest viel wel tegen."

NEMO

Op ontdekkingsreis in een groot groen schip

Een mensrobot, zoek je eigen DNA en de grootste zeepbel die je ooit hebt gezien: de leerlingen leerden al doende veel over de technische wetenschap.

"Omdat je veel kon doen en ik het sowieso een leuk museum vind."

De Nieuwe Kerk

Kijk eens rond in Indonesië

De kinderen zagen topstukken uit musea in Jakarta en Leiden: schatten, beelden

en gebruiksvoorwerpen afkomstig van de vele eilanden van de Indonesische archipel.

"Heel mooi, maar wel veel luisteren."

"Het was niet de leukste, maar dat van die goudgedeeltes maakt het indrukwekkend."

NiNsee

Op zoek naar het slavernijverleden

Met verhalen en doe-opdrachten maakten de leerlingen kennis met het museum dat de historie van de slavernij laat zien.

"Het was leuk dat je zelf iets mocht maken."

"Het ging meer over knutselen dan over slavernij. Ikzelf vond het gewoon helemaal niet leuk."

Paradiso

Gio, more than just R&B

De kinderen genoten van het optreden van de 19-jarige Gio. Hij staat al vanaf jong op de podia en bracht in Paradiso een sprankelend concert vol r&b, pop, reggae en dancehall.

"Ik vond het heel leuk, het was keihard zwa."

"Ik vond Paradiso niet zo heel erg leuk. Het was veel te druk en iedereen vocht om zijn handtekening. Het was wel leuk om Paradiso bezocht te hebben, dan weet je hoe het eruit ziet."

Pepsi Stage

Magie met Oscar, Renzo en Mara

De drie zijn kinderen van Hans Kazan en werken al tien jaar samen in wervelende illusionistenshows. Voor de achtste groepers deden zij een aantal van hun magische acts.

"Het was leuk om Renzo, Oscar en Mara in het echt te zien. En ze deden leuke trucjes."

"Het was superleuk maar wel raar."

Persmuseum

Jij, een journalist!

Met een heuse Perskaart werden de leerlingen met lastige opdrachten het museum ingestuurd om zo te proberen de titel Journalist van de Dag in de wacht te slepen.

"Het was best leuk maar we hebben andere plaatsen bezocht daar was het leuker."

Plein Theater

EmmerNemmer drumt door

Twee jongens en emmers als instrumenten: de leerlingen zagen hoe je met emmers een heftig swingend percussieconcert kan geven.

"We gingen drummen met emmers. Ik kreeg jeuk aan m'n vingers."

"Leuk dat iedereen mocht meedoen."

Rembrandthuis

Tekenen bij Rembrandt

Schetsen en krijten op de plek waar ook Rembrandt en zijn leerlingen hun werk maakten, de kinderen ervoeren de wereld van de grote meester aan den lijve.

"Ik vond het verhaal die die man verteld had erg leuk, en dat we moesten tekenen best wel leuk om te doen."

Rijksmuseum

Mee met Joost de Suppoost

De leerlingen zagen de collectie Meesterwerken, met schilderijen, zilver, poppenhuizen en Delfts blauw uit de Gouden Eeuw.

"Ik vond het niet zo leuk, maar ik hou er ook niet zo van. Ik geef een 6 omdat ik het niet erg goed geregeld vond. We moesten steeds opzij voor de bezoekers. Het was ook wel jammer dat er niet veel tijd was. Ik vond de Nachtwacht heel mooi!!!"

Scheepvaartmuseum

Voor de laatste keer naar het (oude) museum?

Rondleiders voerden de kinderen voorlopig voor het laatst langs scheepsmodellen en echte historische schepen. Het museum wordt volgend jaar ingrijpend verbouwd.

"Ik vond dat schip heel leuk. Ik dacht dat we gingen varen, maar dat was niet zo."

Hij kon helemaal niet varen."

Stadsschouwburg**Stand-up comedy met Hakim**

Bekend van tv en nu voor de zaal, Hakim vertelde zijn grappen waarbij de inbreng van de kinderen welkom was.

"Hakim was grappig en zaal was mooi en groot."

"Ik moest heel erg lachen! Ik lach altijd veel, maar dit was echt grappig!"

Stedelijk Museum CS**Games!**

Kinderen weten echt wel wat games zijn, maar de tentoonstelling liet zien hoe zoveel meer omvattend de wereld van de games is.

"Het was leuk dat er iets anders in het museum was dan alleen schilderijen."

Sugar Factory**Speelman & Speelman – van humor tot muziek**

De broers Daan en Joost speelden een voorstelling vol humor, muziek en beweging.

"Ik vond het erg leuk. Het sprong echter van de ene scène op de andere scène en dan wist ik soms even niet waar ze waren."

"Ik vond het erg leuk maar ik vond het wel jammer dat er geen stoelen waren."

Theatermuseum**Spelen met Kikker & Co**

De leerlingen waren zelf poppenspelers en mochten zelf verschillende technieken van poppenspel uitproberen: schimmen-spel, marionettenpoppen of handpoppen.

"Ik vond het leuk en het was goed georganiseerd. Wat ook fijn was, was dat we daar maar met 1 groep waren. Het leukste vond ik dat je er alles zo ongeveer zelf mocht doen! Daardoor was het veel interessanter!"

Theaterschool**Dansen, swingen en zingen**

De kinderen kregen een presentatie van wat je kan leren op de dansopleidingen, zoals ballet, moderne dans, jazz- en musicaldans.

"Van de moderne dansen snap ik niks en ik vond het ook niet mooi."

"Het was wel leuk, ballet vond ik het leukst."

Tropenmuseum**De goden verzoeken in het museum**

Gidsen leidden de kinderen door de tentoonstelling over hoe Hindoes met hun goden omgaan en lieten ze oog in oog staan met Lakshmi, Krishna en Ganesha.

"Ik vond het wel boeiend. Het ging over geloof en daarom was ik benieuwd hoe het daar is. Ze hadden de afdeling mooi gebouwd."

"Ik vond het wel een beetje saai, maar ik heb er ook van geleerd."

Tropenmuseum Junior**Paradijs & Co. – een tentoonstelling over Iran**

De leerlingen zwierven onder begeleiding langs duizend-en-één voorwerpen, gedichten, geuren, klanken en smaken en maakten zo kennis met het land Iran.

"Ik was er al een keer geweest. Maar het was wel heel erg leuk, want ik ging Arabische letters schrijven."

"Het was op zich wel leuk, maar ik vond het wat te kinderachtig."

Tropentheater**Muziek uit Korea**

Koreaanse musici lieten de kinderen horen hoe je met vier percussie-instrumenten wind, wolken, donder en regen verbeeld, net zoals ze in Korea doen wanneer de oogst wordt binnengehaald.

"Ik vond het niet zo leuk, omdat er veel lawaai was en m'n oren doen nog steeds pijn."

"Het was leuk, want die man kon echt rare muziek maken en had muziekinstrumenten die wij nog nooit hebben gezien."

Verzetsmuseum**Twee exposities over oorlog en vrede**

De leerlingen bezochten twee tentoonstellingen: over Marokkaanse soldaten in de Tweede Wereldoorlog en over begrippen als tolerantie, vrijheid, vooroordelen en meningen.

"Ze hadden heel veel materiaal over vrede gemaakt en je kon iets doen."

Museum Willet-Holthuisen**Lopen in een echt grachtenpand**

Aan de Herengracht bezochten de kinderen het als museum opengestelde grachtenpand, waar het interieur er nog net zo uit ziet als in 1895.

"Ja, was heel leuk en heel spannend. Ik zou echt wel daar willen wonen. Het was heel erg spannend en best eng!!!"

De enquête naar de beleving en waardering van de Kunstschooldag 2006 werd gehouden onder zowel de deelnemende leerlingen als de leraren/begeleiders. Per groep werden twee leerlingen en een leraar/begeleider uitgenodigd om aan het onderzoek mee te doen. Van de leerlingen stuurden 589 van de 976 de enquêteformulieren retour, de leraren/begeleiders 344 van de 488. Een respons van respectievelijk ruim 60% en 70%.

Bij de leerlingen wordt vooral gevraagd naar hun beleving van de dag en in hoeverre de Kunstschooldag een nieuwe ervaring is die wellicht uitnodigt tot meer bezoek aan kunst en cultuur. Bij de leraren en begeleiders ligt de nadruk vooral op hun oordeel over de informatievoorziening, de organisatie en het doel van de dag.

De enquête wordt georganiseerd en verwerkt door Stichting JAM. De uitslag wordt aangewend om de invulling en uitvoering van de volgende Kunstschooldag waar nodig te verbeteren.

"Ik heb met mijn vriendin Anjali gesproken over de Kunstschooldag. We dachten dat de Klankspeeltuin buiten was en dat Hakim niet zulke leuke moppen zou vertellen."

"De meester heeft gezegd naar waar we allemaal zouden gaan en dat we ons moesten gedragen. En dat hebben wij gedaan. Zo hoort het bij de Slotermeerschool."

"Dat je je moet gedragen en niet praten en snoepen in een gebouw en niet schelden en knokken want anders ben je nog niet jarig!"

1. Wat heb je bezocht en wat vond je ervan?

De leerlingen konden per bezochte locatie een cijfer geven tussen de 1 (slecht) en de 10 (goed). Daarnaast was er ruimte voor een vrije, aanvullende reactie. De cijfers in de uitslag zijn niet gewogen.

D.w.z.: een klein aantal leerlingen kan een hele hoge of hele lage waardering geven, terwijl bij een groot aantal leerlingen het resultaat meer gemiddeld wordt.

De magische show van de Kazan-familie Oscar, Renzo en Mara in de Pepsi Stage en de Open Bak Speciaal in de Engelenbak vielen het meest in de smaak. Direct daarna gevolgd door het bezoek aan Stadsschouwburg, NEMO, het Rembrandthuis, de Melkweg en Frascati. Slechts 3 van de 52 locaties kregen een onvoldoende van de leerlingen: NiNsee, het Concertgebouw en het Muziekgebouw aan t IJ. Vooral moderne muziek - al dan niet met filmpjes - raakt niet snel de juiste snaar bij de kinderen.

2. Ben je wel eens in een van de gebouwen geweest die je vandaag hebt bezocht?

Een derde van de respondenten was wel eens eerder in de locatie geweest. En dat waren dan vooral NEMO, Stadsschouw-

burg, Concertgebouw, Paradiso en de Pepsi Stage.

3. Ben je wel eens met je ouders/verzorgers naar een theater of museum in Amsterdam geweest?

Maar liefst tweederde is wel eens eerder naar een theater of museum geweest. En ook hier wordt NEMO het meest genoemd, gevolgd door drie andere musea: Rijksmuseum, Tropenmuseum en het Scheepvaartmuseum.

DE TOP 10:

NEMO	53%
Rijksmuseum	22%
Tropenmuseum	20%
Scheepvaartmuseum	16%
De Krakeling	15%
Van Gogh Museum	15%
Amsterdams Historisch Museum	13%
Concertgebouw	13%
Paradiso	10%
Tuschinski	8%

"Kinderen komen op een leuke manier in contact met het theater en het is ook leuk om een hele groep kinderen in een zaal te zien reageren op de voorstelling en om er daarna over te praten."

4. Ben je met school wel eens naar een theater of museum geweest?

Maar liefst 93% is wel eens met school naar een theater of school geweest. Daaruit blijkt dat voor de leerlingen de school de belangrijkste schakel is met het Amsterdamse culturele aanbod.

In schoolverband zijn ze met name naar het Rijksmuseum, De Krakeling, Tropenmuseum, Van Goghmuseum en NEMO geweest.

Niet onlogisch: musea kunnen makkelijk onder schooltijd bezocht worden. En scholen kiezen voor instellingen met een specifiek aanbod gericht op kinderen. De bij deze vraag laag scorende theaters als het Bimhuis en het Compagnietheater programmeren daarentegen 's avonds en richten zich voornamelijk op volwassenen.

5. Wat is je indruk van de Kunstschooldag?

Aan de ondervraagde leerlingen werd gevraagd welke van acht begrippen ze van toepassing vonden op de Kunstschooldag. Ze mochten meerdere kwalificaties kiezen.

De leerlingen vonden het vooral 'leuk' en ook wel 'leerzaam'. De negatieve kwalificaties 'saai', 'niets voor mij' en 'teveel'

waren beduidend minder van toepassing, vonden zij.

INDRUK KUNSTSCHOOLDAG

	2006	2005
Leuk	85%	89%
Leerzaam	36%	35%
Druk	25%	23%
Spannend	24%	22%
Nuttig	19%	15%
Saai	10%	7%
Niets voor mij	6%	-
Teveel	3%	1%

6. Heb je in de klas van tevoren gesproken over de Kunstschooldag?

Het aantal leerlingen dat zegt van tevoren in de klas over de Kunstschooldag gesproken te hebben bedraagt 79%. Dat is minder dan de 89% van het jaar ervoor. Het ging daarbij voornamelijk over de regels en hoe je je moet gedragen tijdens het bezoek aan de theaters en musea. Verder werd de kinderen vooral verteld waar ze heen gingen en wat ze zoal konden verwachten.

"Ik vond het wel leuk om met een groepje door de stad te rijden met een tram. Dan praat je met je vrienden over de dingen die je ziet in de stad."

Enquête leraren/begeleiders

22

ENQUETE LERAREN/BEGELEIDERS

23

ENQUETE LEERLINGEN

7. Hoe vond je het om met het openbaar vervoer door de stad te reizen naar de diverse locaties?

66% Van de kinderen vond het leuk om gratis met tram, bus of metro van locatie naar locatie te reizen. Als ze het niet handig vonden dan was dat omdat ze het te druk vonden. Sommige leerlingen moesten onverhoopt lang wachten op tram of bus. Maar de meeste leerlingen vonden het vooral wel spannend om gratis met het openbaar vervoer door Amsterdam te reizen. En vooral omdat het alternatief voor velen anders lopen zou zijn geweest...

8. Zou je zelf ook naar een museum of locatie gaan?

Bijna 70% geeft aan dat ze nu ook wel zelf naar een theater of museum zouden willen gaan. NEMO - het museum waar je lekker veel mag doen - prijkt met maar liefst 33% stevig op de eerste plaats van hun verlanglijst. En nog een keer naar de popzalen Paradiso, Pepsi Stage en Melkweg gaan lijkt ze ook wel wat.

9. Heb je nog tips of ideeën? Welke locaties, wie of wat zou je graag willen zien?

Veel kinderen vinden de Kunstschooldag leuk zoals die is. Maar als ze toch een suggestie mogen geven dan zijn vooral bekende Nederlanders meer dan welkom. Vooral Ali B kan er volgend jaar maar beter bij zijn. En hij mag meenemen: Lange Frans & Baas B, Yes-r, Brace, Najib Amhali, Jörgen Raymann, Partysquad, 50cent, the Pussycat Dolls, een metalband en een aantal beroemde voetballers als Van der Vaart en Ronaldinho. En Gio die in Paradiso optrad, mag beslist terugkomen.

Zo'n magische goochelshow als die in de Pepsi Stage willen veel kinderen nog wel een keer zien. Ook het interactieve NEMO scoort hoog bij de tips, evenals het Scheepvaartmuseum en het Rijksmuseum.

Opvallend veel kinderen vragen om het Anne Frank Huis. Andere gemiste locaties zijn Madame Tussauds, het Luchtvaartmuseum en het Koninklijk Paleis.

Tot de andere suggesties behoren: per waterfiets onder de Amsterdamse bruggen kijken, voetbalworkshops in de Arena en dieren verzorgen in het asiel.

1. Hoe beoordeelt u het informatiemateriaal voor de Kunstschooldag?

In het algemeen wordt de verstrekte informatie hoog gewaardeerd. Het programmaboekje wordt even goed beoordeeld als in 2005. Maar de waardering voor de informatiebrieven daalde licht. Ook het van te voren als kado uitgedeelde boek 'Sjakoo en de kunstroofdag' kreeg een iets mindere beoordeling.

BEOORDELING INFORMATIEMATERIAAL				
	2006	2005	2004	2003
Programmaboekje	8,2	8,2	7,9	8,4
Informatiebrieven	8,1	8,4	8,2	8,3
Boek Sjakoo	7,7	8,0	7,8*	8,2*

(* In 2004 en 2003 was het kado een stripboek)

2. Willt u meer informatie ter voorbereiding?

Dat de informatie voldoende wordt bevonden blijkt ook uit het feit dat slechts 4% ter voorbereiding meer informatie wil ontvangen. Deze respondenten wilden vooral toch nog wat meer achtergrondinformatie over de locatie en de voorstellingen.

"Kinderen kunnen pas oordelen of ze iets de moeite waard vinden als ze er kennis mee gemaakt hebben."

3. Wat is volgens u het doel van de dag?

De respondenten zijn eensgezind over het doel van de dag. 'Kennismaken met kunst en cultuur', 'Kennismaken met theater en musea' en 'Algemene vorming van de leerlingen' scoren hoog. Terwijl de wat frivolere redenen 'Dagje uit' en 'Kennismaken met uitgaan' beduidend minder genoemd worden, nog minder ook dan in 2005.

Apart werden nog vermeld:

- het bezoeken van plekken waar veel leerlingen nooit meer zullen komen,
- leren hoe je je gedraagt in het openbaar vervoer en in het theater,
- gezellig op stap gaan met een groep die dit jaar de school gaat verlaten,
- de kinderen vinden het een extra schoolreisje,
- kennismaken met de stad.

DOEL VOLGENS U

	2006	2005
Kennismaken met kunst en cultuur	93%	90%
Kennismaken met theater en musea	81%	86%
Algemene vorming van de leerlingen	71%	70%
Dagje uit	22%	31%
Kennismaken met uitgaan	21%	23%

ENQUETE LERAREN/BEGELEIDERS

"Wellicht kunnen we dingen uit de voorstellingen ook gebruiken bij de afscheidsmusical van groep 8!!"

4. Beantwoordt de Kunstschooldag aan het doel?

De vraag wordt volmondig met ja beantwoord: 97%. Een selectie uit de motivaties die de leraren bij dit antwoord gaven:

- Voor kinderen van onze school, die doorgaans weinig culturele activiteiten geboden krijgen, is het heel goed om deze dagen te beleven. Daarnaast is het samen op pad zijn in de stad een belevenis op zich.
- Gevarieerd aanbod. Laat zien dat kunst niet alleen oude schilderijen betekent.
- Voor veel kinderen is het ook een eerste kennismaking met een theater.
- Ook als iets niet zo leuk is, blijft theater/museumbezoek uitdagen tot bezoek!
- Zowel de locaties als de voorstellingen waren voldoende gevarieerd. Zo ervaren de kinderen dat er verschillende kunst- en cultuurvormen zijn.
- Voor veel kinderen was de voorstelling in het Concertgebouw een hele nieuwe ervaring. Het was bovendien goed voor de groepsvorming en de algemene ontwikkeling.
- Wel afhankelijk van de voorstellingen, niet alleen rappen dus!!!
- Er wordt niet op de samenstelling van de groep gelet bij het toewijzen van de locaties, waardoor de leerlingen echt de kans krijgen om kennis te maken met andere culturen.
- Voor de kinderen is het een kennis-

making met een wereld waar ze niet veel contact mee hebben. Daardoor is het voor hen wel onwennig, maar ook nieuwsgierigmakend.

5. Bezoekt u – buiten de Kunstschooldag – met de klas muziekvoorstellingen, musea, film of andere kunstuitingen?

De leraren konden aangeven welke maximaal drie locaties zij ook buiten de Kunstschooldag bezoeken. De grote Amsterdamse musea voeren de lijst aan: Rijksmuseum, Amsterdams Historisch Museum, Stedelijk Museum, Van Gogh Museum en Tropenmuseum. Ook het Concertgebouw wordt veel genoemd.

De kleine musea Energetica en NiNsee worden zeer weinig genoemd, evenals theaters als Frascati, het Werktheater, de Engelenbak en De Nieuw Amsterdam. Niet verwonderlijk, want deze laatste locaties hebben niet of nauwelijks een aanbod overdag, gericht op kinderen.

"Veel kinderen hadden 'Gio' op hun mobiel gezet, zodat hij af en toe nog gezellig even de klas door schalt."

DE TOP 10:

Rijksmuseum	34%
Amsterdams Historisch Museum	24%
Stedelijk Museum	22%
Concertgebouw	19%
Van Gogh Museum	19%
Tropenmuseum	17%
De Krakeling	14%
NEMO	13%
Verzetsmuseum	12%
Huis aan de Amstel	8%

"Je bent met de kinderen op een heel andere wijze bezig en dat maakt een hoop los. Ze leren niet alleen van het aanbod, maar ook van de omstandigheden."

6. Wat vond u van de organisatie van de dag?

In het algemeen zijn de respondenten tevreden over hoe de dag is georganiseerd. De cijfers zijn enkele tienden lager dan die van 2005, maar toch nog hoger dan de resultaten van 2004.

Het hoogst wordt de organisatie op de dag zelf én de medewerking in de gebouwen zelf gewaardeerd. Relatief het minst tevreden zijn de leraren zoals ieder jaar over het gedrag van de leerlingen/leraren van andere scholen.

WAT VOND U VAN DE ORGANISATIE

	2006	2005	2004	2003
Organisatie, afspraken en communicatie vooraf	8,1	8,2	7,9	8,4
Algehele organisatie op de dag zelf	8,2	8,4	8,0	8,6
Behulpzaamheid van de medewerkers in de gebouwen	8,2	8,3	8,0	8,5
Bereikbaarheid van de gebouwen met het GVB A'dam	8,1	8,1	7,9	8,3
Afstemming op het niveau van de leerlingen	7,4	7,6	7,4	7,8
Publieksgerichtheid van de artiest	7,8	8,1	7,7	8,0
Gedrag van andere leerlingen/leerkrachten van andere scholen	6,9	7,0	6,8	6,9

"Voor mij was het de eerste keer dat ik meeding met de Kunstschooldag. Ik vond het leuk en leerzaam. Het klassieke muziekprogramma in Felix Merites werd wat minder gewaardeerd door de kinderen. Maar volgens mij moet zo iets er zeker in blijven."

7. Heeft u opmerkingen over de onderdelen die jullie hebben bezocht?

Met een cijfer konden de leraren hun waardering per bezochte locatie uitdrukken. Relatief goed scoorden Frascati, de Pepsi Stage, NEMO, de Stadsschouwburg, de Engelenbak en de Beurs van Berlage. De minste waardering werd gegeven aan het programma in het Concertgebouw en Muziekgebouw aan 't IJ.

Bij deze vraag konden de leraren bovendien per locatie een toelichting geven. Hoe uiteenlopend deze toelichtingen kunnen zijn, illustreren twee reacties bij hetzelfde programma in dezelfde locatie: 'Te statisch en ik vind de locatie niet geschikt voor deze muziek' tegenover: 'De kinderen hebben van de Marokkaanse muziek genoten. Ze werden erbij betrokken en waren vrij om op de muziek mee te dansen.'

Opvallend dat de opmerkingen vooral zeer betrokken zijn: van hartelijke complimenten tot gefundeerde kritiek. De respondenten laten zich daarbij vooral leiden door wat de kinderen er van vonden: waren ze geboeid, verveelden ze zich niet en reageerden ze goed? Hoe meer de kinderen actief betrokken werden bij het programma hoe hoger de waardering. Alleen toekijken volstaat niet. De waardering is omgekeerd evenre-

dig met de inspanning die de kinderen moeten leveren voor het onbekende. Jazz en moderne muziek leveren uitgesproken negatieve commentaren op. Swingende bands in bijvoorbeeld de Melkweg blijken daarentegen voor zowel de leerlingen als de leraren een feest te zijn.

"Een aantal leerlingen is nog nooit vanuit Osdorp het centrum in gegaan! Voor hen is het dus een hele belevenis... Ik heb veel verhalen verteld, onder andere over de grachten en de Stopera. Erg bijzonder en leuk!"

Veel commentaren gaan over onrustige kinderen van andere scholen die de beleving van het programma verstoorden. Van praten en klieren tot aan het spugen vanaf de balkons op de kinderen onder hun. Bij een tegenvallend programma als dat in het Concertgebouw waren de kinderen niet stil te houden. Maar ook in de andere locaties had men regelmatig last van anderen.

8. Komt u gedurende dit schooljaar in de lessen nog terug op de Kunstschooldag?

Iets meer dan de helft (58%) van de leerkrachten gaat in de lessen nog eens in op wat de kinderen op deze dag hebben gezien en meegemaakt. Vorig jaar was dat nog 84%.

22% is van plan nog eens gezamenlijk op pad te gaan. Anderen vragen meer informatie aan, houden evaluaties en groeps-gesprekken, lezen het boek over Sjakoo en bespreken de dag in de lessen, gepland of en passant.

9. Tips & opmerkingen

Veel opmerkingen zijn complimenten voor iedere medewerker en iedere instelling die de dag mogelijk heeft gemaakt. Dat men enthousiast is over de Kunstschooldag staat als een paal boven water.

Een greep uit de tips:

- Later in het jaar organiseren, dan is het wat minder koud en dan is het nog leuker om van locatie naar locatie door de stad te gaan.
- De schoolnaam moet zichtbaar zijn bij de leerlingen (buttons o.i.d.), zodat bij verstoringen de juiste school er ook achteraf op aangesproken kan worden.
- Het gratis openbaar vervoer is leuk, maar 's ochtends en aan het eind van de Kunstschooldag zijn de trams en metro's veel te vol.
- Veel scholen vragen rekening te houden met de eindtijd en locatie van de laatste voorstelling, i.v.m. hun reis terug.
- De tevredenheid over de dag is sterk afhankelijk van de drie locaties die ze toegewezen kregen.

"Erg leuk! De kinderen vonden het erg jammer toen de bel ging. Ze hadden er langer willen blijven om meer verhalen te horen. Ze waren erg onder de indruk. Ik kan gelijk aan de slag met lessen! (Allard Pierson Museum)"

- Relatief veel respondenten vragen nog eens kritisch te kijken naar de klassieke muziek in het programma: het moet aansprekender, dichterbij de leerlingen, meer Mozart e.d., minder moderne muziek, betere interactie en vooral geen langdradige uitleg.

Tot slot

De Kunstschooldag is voor de achtste groepers één grote kennismaking. Met kunst uiteraard, daar is de dag voor opgezet. Maar de Kunstschooldag is in bijna twintig jaar uitgegroeid tot een fenomeen waar zoveel meer gebeurt. Voor het grootste deel van de kinderen is het een vergroting van hun wereld. Amsterdam, de stad waarin zij wonen, blijkt zoveel meer te bieden dan zij kennen. Zelfs het reizen met de tram, bus of metro naar de locaties is voor velen al een belevenis op zich. Uit de in dit verslag besproken enquête blijkt hoeveel zij daarvan genieten. Bovendien ontmoeten ze leeftijdsgenoten, die op die vrijdag hetzelfde meemaken als zij.

Ze betreden die dag drie locaties, waar ze kennismaken met kunst en cultuur. Vaak zijn ze al wel eens in een van die locaties geweest, maar dan blijven er altijd nog twee volledig nieuwe ervaringen over.

In groep acht zijn de leerlingen bijna klaar voor de stap naar het voortgezet onderwijs. Het volgend jaar zullen ze volledig in beslag genomen worden door hun nieuwe school. Maar in dit laatste jaar is de tijd rijp om de achtste groepers als grootsten van de school uit te nodigen om musea, theaters en concertzalen binnen te gaan. Ze hebben al een aardig beeld van hoe de wereld in elkaar zit. Met dat beetje levenservaring is de stap naar kunst en cultuur misschien wel groot, maar zeker niet té. Ze hebben nog genoeg kinderlijke onbevangenheid om open te staan voor nieuw ervaringen, maar zijn ook wijs genoeg om te snappen wat ze zien en meemaken.

In klasverband doen de leerlingen zich groot voor. Een concert met klassieke muziek zullen ze gezamenlijk afdoen als saai en te moeilijk. In een dansvoorstelling vinden ze de dansers alleen maar rare bewegingen maken. En dan theater, daar snappen ze helemaal niks van. Waar het kan zullen zij dat ook laten merken ook. Aan de andere kant: als ze in Paradiso een concert bijwo-

nen van een stoere R&B-act zullen zij dat bijna per definitie een hoogtepunt van de Kunstschooldag vinden.

De waarde van de kunstschooldag schuilt echter vooral in de individuele ervaringen. In de kinderen die die klassieke muziek eigenlijk best wel interessant vonden. Die eigenlijk ademloos keken naar de dansvoorstelling en eigenlijk zelf ook wel zo willen dansen. En die eigenlijk nog dagen terugdachten aan dat theaterstuk.

Dat er van de achterste rijen wat rumoer van ketende leerlingen komt is daarbij haast onvermijdelijk. Door leraren en begeleiders zal het wel zo veel mogelijk beperkt moeten worden, dat is wel zo netjes naar diegene die de voorstellingen geven en naar de andere leerlingen. Maar het zal de persoonlijke ontdekkingen en onverwachte eerste kennismakingen met kunst en cultuur niet in de weg staan.

De kinderen vinden de Kunstschooldag vooral leuk, blijkt uit de enquête. En dat is misschien wel de best denkbare kwalificatie die ze kunnen geven. Want als ze het niet leuk vinden dan kan het nog zo nuttig, leerzaam of belangrijk zijn, de ervaring zal dan veel minder beklijven.

Uit de antwoorden die de leerlingen en leraren gaven op de enquêtevragen spreekt een groot enthousiasme. De kritiekpunten gaan voornamelijk over belangrijke details, niet over de kern van de dag zelf. De trams zijn te vol, de drie locaties blijken net wat te ver uit elkaar te liggen of de uitleg bij de voorstelling was wat te langdradig.

De Kunstschooldag moet volgens de leerlingen en leraren vooral blijven zoals die is. Een avontuur langs nieuwe plekken, op weg naar de kunst en cultuur van hun stad Amsterdam.

Fotografen van de gebouwen

Simon Jager
Francesca Patella
Hans Samsom
Jeroen Nooter
Jan Evert Zondag
John Lewis
Johan Anthonius
Remko Scheepens
Arie de Leeuw
Gert Jan van Rooij

Redactie

Paul Westgeest

Vormgeving

The Graphic Box

Druwerk

B&D printing/mediaconsultancy

Productie

Mariska Jacobi

Uitgave

Stichting JAM
Amsteldijk 126
1078 RS Amsterdam
T 020 – 5289651
F 020 – 6392873
kunstschooldag@stichtingjam.nl
www.kunstschooldag.nl

KUNSTSCHOOLDAG

